— Ez a Nemezis! — mondaná az ember szigoruan, hogyha csak ők pusztulnának ott, a telekspekulánsok és a köz rovására kalózkodók. De most jönnek majd azok is, akiket ezek az urak magukkal rántottak és akik igazán nem tudják, hogyan kerülnek ők is a kredóba. Jönnek a kisgazdák, akik a Nagyalföldibank részvényeibe fektették a pénzüket, jönnek a becsületes falusiak, akik az Agrárbank mint szövetkezetbe vitték a betéteiket, jönnek a kereskedők, akik egész üzletüket a rendes és szolidan élvezett hitelre épitették föl és akik most nem fognak kapni hitelt, mert a telekspekuláns urak olyan földekbe temették a pénzt, ahonnan nem tudják hirtelen elővájni. Kétségbeejtő elgondolni, hogy ott is, ahol ilyen gyökeres közéleti poloskairtást rendeztek, egy sereg becsületes embernek is el kell pusztulnia. De legalább is ugyan ennyire kétségbeejtő az a gondolat, hogy hát ahol nem rendeznek ilyen poloskairtást? Ott mennyire megszivhatják magukat az adófizető polgárság rovására ezek a paraziták.

Papsztrájk. Protestáns papok soraiban mozgalom észlelhető, melynek célja: szük anyagi helyzetükön tágitani. Nem akarnak nyomorogni tovább, inkább sztrájkolni akarnak. Nyilván jól teszik, de hogy jól meg tudják-e csinálni, az kérdés. Aki beszünteti a papi ipar üzemét, az az embereknek a menynyel való érintkezését szünteti be. De érzékeny kárt okoz-e ezzel és az a jó sztrájk, amely okoz, mikor az emberek ebben az országban most annyira el vannak foglalva földi létük bajaival? Vagy épen ezért jó ez a sztrájk. Most kell nékünk igazán a tulvilági élet, mikor az innenső világon alig lehet megélni.

A szeptemberi országos kiállitás.

— Alföldi gazdák Szegeden. —

(Saját tudósitónktól.) Nagy arányokban folyik a készülődés a Szegeden szeptember 22—24. napján megtartandó országos *bor-, szőlő- és gyümölcs-kiállitásra.*

Az egyes homokvidéki városokban a polgármesteri hivatalok gyüjtik össze a gazdákat csoportkiállitásra. A többek között:

Halas város a Szegeden szeptember 22., 24-én rendezendő kiállitáson nagyszabásu gyümölcskollektióval vesz részt. A halasi gazdák csoportkiállitásának rendezésével a tanács kolozsvári *Kiss István* helyettes polgármestert bizta meg. Maga Halas város kezelése alatt álló gyümölcsösök termését beviszi a kiállitásra, hol jó áron fogja azt értékesiteni, mert a szegedi fogyasztók e gyümölcsök megvételét már előjegyzésbe vették. Ezenkivül nagyobb gyümölcs transportot küldenek a kiállitásra a félegyházi, a kecskeméti és a ceglédi gazdák.

A *szabadkai* polgármester hirdetményileg hivta fel a szabadkai gazdákat, hogy kollektiv vegyenek részt a kiállitáson s a szabadkai csoportkiállitás rendezésével *Gergely* József tanácsjegyzőt bizta meg. A gyümölcskiállitás gyümölcsvásárral is egybe lesz kötve s e célból a kiállitók egy része nagyobb gyümölcs-transportot szállit a kiállitásra. Igy a szegedi háziasszonyoknak módjukban lesz a kiállitáson szép és olcsó gyümölcsöket vásárolni. — A szegedi gyümölcstermelő gazdák kerületenkint csoportkiállitásokat szerveznek. — Feketeszélen *Ördög* Vince, Alsóközponton *Magyar* Péter, Röszkén *Szomora* József, Felsőközponton *Hajabács* Károly szervezi a csoportkiállitásokat.

A borkiállitáson a jelentkezések nagyobbrésze homokvidékről való, bár a nagyobb hegyvidéki termelők is képviselve vannak.

A kiállitásra a jelentkezés határideje hétfőn jár le. Ezideig kell a bejelentési lapokat a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesületének hivatalába (Tisza Lajos-körut 69.) beküldeni.

A kiállitáson 16 diszoklevél, 16 nagy aranyérem, 24 ezüstérem, 24 bronzérem és 20 pénzbeli dij lesz kiosztva. Az ünnepélyes megnyitás, melyen a földmivelésügyi és kereskedelemügyi miniszter is képviselteti magát szeptember hó 22-én délelőtt 9 órakor lesz. A kiállitási szeptember 24-ig lesz nyitva. September 23. és 24-én délután a kiállitás területén katonazenekar játszik.

Főérdekessége lesz a kiállitásnak a *borkóstoló* és *borvásár*. A borkóstolón a kiállitás tartama alatt a dijat nyert borok közkóstolásra bocsájtatnak. A kóstolón a borok után 10 fillér, a pezsgők után 20 fillér pohárdijat szed a rendezőség.

A bor-, szőlő- és gyümölcseladásokat a kiállitási iroda dijmentesen közvetiti. A kiállitás belépődija 30 fillér lesz. A tanulóifjuság a délelőtti órákban hétfőn és kedden tanáraik vezetése alatt 10 fillérért tekinhetik meg a kiállitást.

A kiállitás megnyitása napján, szeptember 22-én Szegeden *országos szőlészeti kongresszus lesz* fél tiz órakor a városháza közgyülési termében. — A földmivelésügyi miniszter engedélyt adott *Jablonovszky* Józsefnek, a m. kir. rovartani állomás igazgatójának, hogy az állami szőlőtelepeken egy év óta folyó molyirtási kisérletek eredményét a szegedi kongresszuson közzé tehesse. Ez kiváló érdeket kölcsönöz a kongresszusnak, mert az ország gazdái ez idő szerint tehetetlenül állanak a molykárokkal szemben s a mentőakciót Jablonovszky Józseftől várják.

A kongresszus második érdekessége *Istvánffy* Gyula dr egyetemi tanár előadása lesz a peronospora elleni védekezés idei tapasztalatairól.

A kongresszus után vasárnap délben gazdaebéd lesz a Tisza szálló nagytermében. Ez ebédre 3 korona részvételi dij befizetése ellenében a rendező-bizottság irodájában lehet jelentkezni. Kiállitási prospektust, bejelentő lapokat, kedvezményes utazási jegyet mindenkinek dijmentesen küld a rendező-bizottság (Tisza Lajos-körut 69.) s a vidékiek elszállásolásáról gondoskodik. A kiállitás védnöke *Serényi* Béla gróf, elnökei: *Gerliczy* Ferenc báró és *Bokor* Pál, a rendező-bizottság elnöke *Gerle* Imre dr.

September 21-én délután 4 órakor a Homoki Szőlősgazdák Országos Egyesülete igazgatósági ülést tart, mely egyik fontos tárgya lesz a Szegeden felállitandó borközraktár.

A borbiráló bizottság *Szapáry* István gróf elnöklete alatt szeptember 20-án a gyümölcsbiráló bizottság szeptember 21-én ejti meg a birálatot.

Teleszky pénzügyminiszter Nagybecskereken. Megirtuk már, hogy Nagybecskerek város országgyülési képviselője, *Teleszky* János pénzügyminiszter szeptember 21-én Nagybecskerekre érkezik, hogy egyrészt közvetlenül megismerkedjék választóival és személyesen megköszönje a bizalmat, másrészt, hogy elmondja beszámolóját. Ez az esemény érthetőleg nevezetes ünnepe lesz Nagybecskerek város egész lakosságának, mert hiszen ezuttal nemcsak országgyülési képviselőjét, hanem a kormánynak egyik kiváló tagját fogja a város jövő héten körében üdvözölni. Nagybecskerek városának most első izben van aktiv kormányférfiu képviselője az országgyülésen, ahol nem kizárólag Nagybecskerek város egyik politikai pártját képviseli, hanem az egész várost. Az ő körükbe való érkezése tehát az egész város ünnepe. A nagybecskereki munkapárt ezért a miniszter fogadását szélesebb keretekre terjeszti s nagyobb arányuvá teszi, hogy a város minél méltóbban fogadhassa kitünő képviselőjét. A munkapárt végrehajtó-bizottsága tegnap délután *Franz* pártelnök elnöklésével értekezletet tartott, amelyen részletesen megállapitotta Teleszky János fogadtatásának programját, amely

---

mint a patricius lánykák vagy a szenátor-kisasszonykák cipellői.

De ez a kislány, akinek topánkája ime megtaláltatott, nem volt ilyen előkelő származás.

Más volt, — egészen más. A pentelei szőlők kétezer éves lánykája. Vénusz valamelyik papnőjének gyermeke volt.

*

Honnan tudom? Kétségtelenül nem a topánok árulták el. De a gyermek nyakán, a légmentesen elzárt sirban, egy aranyékszer is találtatott, — különös és furcsa jelvény, — ami az ókori szerelmi házak falára is ki volt faragva, Priaposz isten tiszteletére. Az amulett szinaranyból van, nehéz és tömör, elárulva, hogy gazdag lenáy lehetett, aki halott gyermekének ilyen emléket szentelhetett.

Talán egy katona szeretője volt, — vagy valami diadalmas légióvezér kedvese, — a ki elkisérte a barátját még Rómából, hogy megvigasztalja intercisai kisérteties magányába. A duna-pentelei szőlőhegyek akkor még vad és ismeretlen vidékkel néztek farkasszemet, melynek mocsaras partján sokszor gyultak ki félvad, barbár népk harci tüzei s a nádas szélén, csillagtalan estén, sokszor reszkettette meg a levegőt a fenyegető lónyeritás. Örömtelen vidék, unalmas város, elhagyott tábor, ostoba és kezdetleges araviszk-benszülöttek; a római szines és csillogó élethez szokott hetéra kétségtelenül sokat szenvedhetett itt. De megbékült a sorsával, gyermeket szült, szerelemből, vagy hogy a barátját még jobban magához láncolja, — szép, kedves, aranyhaju lánykát, akit ápolt és babusgatott, néha meg is fésült, ezüstfésüvel bizonyára, — s maga mellé fektetett magános estéken az ágyba. Mikor már nagyon erőt vett rajta a sirás. Talán Tuliolának keresztelte el, vagy Virginiának, vagy Juliának, — nem tudom, a sirfelirat nem árulta el, — de a római leánygyermekeket többnyire igy nevezték itt a Dunamentén, amint az az akvinkumi feliratokon is látható.

Szeretném megirni Vénusz eme szép és kedves papnőjének a regényét, a hogy szenvedett, sirt és lángolt a pentelei szőlők alatt kétezer év előtt, élvén a szerelemnek és a gyermeknek, mig mind a kettőt elragadta tőle a halál és a vénség. Ahogy énekelt, vagy huros hangszeren játszott; részeg katonákkal táncolt a mozaik-pallón a szökőkut körül, mint a többi magános lányok. Szép és diadalmas testét sokszor engedte át a kegyetlen élvnek, rabló katonák és ellenszenves kereskedők kedvének, csakhogy minél több aranyat és ezüstöt kuporgathasson össze a gyermeke számára, akit kétségtelenül nem a maga pályájára szánt, hanem férjhez akarta adni valami szép és kiváltságos ifjuhoz.

De a lánykát elrabolta tőle Plutó, akitől elszerette volna venni minden aranyát.

A sirlelet után itélve, csak hét vagy nyolc éves lehetett a csöppség.

*

A duna-pentelei római sirok ki vannak rabolva. Nem most fosztották ki azokat, hanem még a népvándorlás idején. Idegen és kegyetlen népek a temetőt dulták föl, miután a korommá égett városban nem találtak már semmi elvinni valót.

De a gyermek sirját nem tudták feltörni. Azt védte a szeretet, amellyel valami anyai sziv melengette körül egykor. S dacolva a homokkal, az idővel, rabló hordák duló kedvével, — a lánynka aranyékszere s parányi piros topánkája megmaradt.